

VOL. VIII.

Kaina 3c

Chicago, Ill., Seređa, Kovas (March) 23 d., 1921

No. 67

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., March 23, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Lenkai sutinka vesti derybas del Vilniaus

Nenor išpildyt talkininkų reikalavimus

Francija už padalinimą Silezijos

Graikai pasiruošę pulti Angorą

Sutinka vesti derybas del Vilniaus.

Lenkai priėmė tautų lygos tarybos pasiūlymą, ir tarsis su lietuviais.

VARŠAVA, kovo 22. — Lenkų valdžia pagalios sutiko priimti tautų lygos tarybos pasiūlymą. Juo siūloma gražum išspėsti ginčą su Lietuva, kilusį dėl okupavimo Vilniaus lenkų kariuomenės, generolo Želigovskio vadovaujama.

Pasiūlymą, kad būtų pradėta derybos, įteikė tautų lygos susirinkimo Genevoje pirminkas, Paul Hymans.

Tautų lygos tarybai jau pranešta, jogei Lenkija yra prisirengusi siūsti savo įgaliotinius į Briuselį, ir pradėti derybas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., March 23, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Berlinas atsisako mokėti kontribuciją.

Neduosias to biliono markių, kurio reikalauja talkininkai — ryto.

BERLINAS, kovo 22. — Šiandien šia neoficialiai pranešta, jogei Vokietijos atsakymas į talkininkų reikalavimą, kad prieš kovo 23 dieną būtų išmokėta vienas bilionas markių (du šimtai trysdešimt aštuoni milijonai dolerių) auksu, kaip dalis jai išpuolamosios kontribucijos, busis negatyvus.

Vokiečių valdžios atsakymas jau ruošiamas ir busis įteiktas bėgiu sekamų dvidešimt keturių valandų, kadangi užsibaigia Vokiečiams laikas užsibaigia ryto.

[Specialioji talkininkų komisija kontribucijos reikalams tvarkyti kovo 16 dieną Vokiečių valdžiai įteikė notą, kuria reikalauja, kad jina išpildytų 235 taikos sutartis straipsnį. Kitaip sakant, pranešta, jogei prieš kovo 23 d. Vokiečių valdžia privalo išmokėti vieną bilioną markių auksu ir kad iki gegužės 1 dienos taip jau turi būti užbaigta mokėti specialiai užsibaigia suma kontribucijos, butent, dvidešimt bilionų markių (\$4,760,000,000 auksu).

TERIOKI, Finlandija, kovo 22. Apskaičiuojama, kad po to, kai bolševikams pavyko nugalėti kilusį Kronštado tvirtovėje maištą, į Finlandiją pabėgo nemažiau kaip dešimt tukstančių maištininkų.

SOCIALDEMOKRATAS.

Mūsų draugų laikraštis iš Kauno. Kiekvienas darbininkas privalėtų jį perskaityti. Num. 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 4 ir 5. Kaina 5 centai. Gaunamas Naujųjų ofise.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., March 23, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Francija už padalinimą Silezijos.

Vieną dalį Silezijos esą reikėtų pavesti Vokietijai, kita — Lenkijai.

PARYŽIUS, kovo 22. — Vietos oficialiniuose rateliuose šandien čia pareikšta, jogei Francijos valdžia remsianti sumanymą, kad augštoji Silezija būtų padalinta tarp Vokietijos ir Lenkijos. Toks, galų gale, busis praėitą nedėdienį įvykusio plebiscito davinys.

Čia prisilaikoma tos nuomonės, jogei Versailles'o sutartis ytin ryškiai užnūyminti rubežų tarp Lenkijos ir Vokietijos, butent, nustatant jį kiek galint arčiau pareikštajai pačių augštesnės Silezijos piliečių balsuotojų valiai.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., March 23, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Graikai ruošiasi pulti Angorą.

Ruošiasi pradėti naują puolimą ant Turkų nacionalistų sostinės Angoros.

KONSTANTINOPOLIS, kovo 22. — Pranešama, kad Graikų kariuomenė, esanti Mažojojo Azijoje, energingai ruošiasi naujam puolimui link Eskiširo, svarbaus Mažojojo Azijoje miesto. Nuo dabartinės Graikų kariuomenės bazės Smynos tasai miestas yra daugiau kaip puskelį į Turkų nacionalistų sostinę Angorą.

[Praeitą nedėdienį, Graikijos karalius Konstantinas pasaukė tarnybon tris klesas kareivių. Gautieji iš Graikų sostinės Atėnų pranešimai irgi rodo, jogei sumanymas pradėti naują puolimą, kaip matyt, jau yra vykiamas. Graikijos karo ministeris Demetrios Goumaris šandien Londone pareikšė, jogei visa tai esą labai galimas daiktas, nes, girdi, Graikai negalį laukti, kol Mažojojo Azijoje bus užbaigta Turkų kariuomenės koncentravimas].

"Flu" aplankė armiją.

COBLENZ, Vokietija, kovo 22. — Okupacinė Jungtinių Valstijų armijoje, esančioje Paderinio srityje, pasireiškė infliuensa. Epidemija užsikrėtė apie penkiasdešimtis kareivių.

Barbarizmo liekana.

MONTEVIDEO, Uruguay, kovo 22. — Šioje respublikoje neseniai buvo priimta įstatymas, kuriuo duellai pripažinti "legaliniu sportu." Šandien čia turėjo vietos "pirmas legalinis duelis." Šaudėsi du armijos karininkai. Vienas jų ant vietos nušautas.

Tasai "Morčius" jam ištikrųjų pagriso

Saukia kongreso posėdį

Balandžio 11 dieną įvyks nepaprastas kongreso posėdis.

WASHINGTON, kovo 22. — Naujasai Jungtinių Valstijų prezidentas, Warren G. Hardingas, šandien paskelbė proklamaciją, kuria šaukiama nepaprastam kongreso posėdžiui, balandžio 11 dieną.

Kokių pasiūlymų bus įteikta nepaprastam kongreso posėdžiui, proklamacijoj neparasyta. Spėjama tečiaus, kad pirmon vieton bus paimta svarstyti tarifų, mokesnių ir imigracijos reikalai.

Francijos darbininkai patenkinti.

Džiaugiasi Lenkų pralaimėjimu augštesnėj Silezijoje.

PARYŽIUS, kovo 22. — Socialistų ir profesinių sąjungų darbuotojų rateliuose reikiama ytin didelio pasitenkinimo balsavimo daviniais augštesnėj Silezijoje. Visi džiaugiasi, kad laimėtojai liko Vokiečiai, o ne Lenkai. Darbininkų nusistatymas yra toks. Toji teritorija Vokiečiams esanti labiau reikalinga nei Lenkams, Viena, ant Vokiečių nudien yra antdėta didelė kontribucija; antra, Lenkai augštesnės Silezijos turtas pasinaudoti nesugebėtų taip, kad visa tai išnaudos gabus ir kultūringi Vokiečiai.

Europa nepripažins Meksikos.

Pirmą žingsnį turinčios padaryti Jungtinės Valstijos.

MEXICO CITY, kovo 22. — Meksikos valdžios diplomatinis pasiuntinys, kuris tik-ką sugrįžo iš Anglijos, čia pareikšė, jogei neesą jokios vilties, kad Europos valstybės pripažintų dabartinę Meksikos valdžią. Girdi, tos valstybės nenorinčios nusidėti Jungtinėms Valstijoms, kurios turi "tam tikrų nesuspirtimų" su Meksika. Kada tie "nesuspirtimai" bus išspėsti, kada Jungtinės Valstijos pripažins Meksiką, tuomet ją pripažinsiančios ir Europos valstybės.

Skerdyklų darbininkai nusileisą?

Telegrafo agentijos skelbia, kad darbininkų įgaliotiniai išsizadėsą vieno savųjų reikalavimų.

WASHINGTON, kovo 22. — Kad kokios, skerdyklų darbininkų streikas gal bus išvengtas, išvengtas tuo, kad ir viena, ir kita besiginčijanti pusė padarys atatinamą nusileidimą.

Ministerių kabineto posėdy Darbo sekretorius Davis šandien be kita pareikšė, jogei pradėtosios tarp samdytojų ir darbininkų įgaliotinių derybos einančios geron pusėn. Pasak jo, dviem valdžios įgaliotiniams — Hooveriui ir Wallace'ui — dalyvauti bendroje konferencijoje tur but nereikės: pats Davis pajėgsis abi besiginčijanti pusi sutaukinti.

Iš kitų šaltinių patirta, kad panedėlio naktį darbininkų ir samdytojų įgaliotiniai laikė privatinę konferenciją, kur dalyvavęs ir Darbo sekretorius Davis. Busią, ten sutarta, kad darbininkai turį atsisadėti savo reikalavimo netaikinti jiems algas. Samdytojai gi sutiksą neilginti valandas darbo.

Tai, dabar belieka suaukti formalinį konferencijos posėdį ir padaryti sutartį. [Kiek tuose pranešimuose yra teisybės, tuo tarpu sunku pasakyti. Tuo labiau, kad iki šiol unijos viršininkai bent kelis kartus buvo pareikšę, jogei jė nieku budu nesutiks, kad darbininkų algos būtų sumažintos. Beto, ir patys pranešimai yra paremti tik gandai. Tenka todėl palaukti pareiškimo, kurį duos pati konferencija].

EL PASO, kovo 22. — Šandien čia našauta du prohibicijos agentai. Jieškoma piktdarių.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, kovo 22 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	\$3.91
Austrijos 100 kronų	\$0.29
Belgijos 100 frankų už	\$7.27
Danijos 100 kronų	\$17.86
Finų 100 markių	\$8.00
Francijos 100 frankų	\$6.95
Italijos 100 lirų	\$3.86
Lietuvos 100 auksinių	\$1.65
Lenkų 100 markių	\$0.12
Norvegų 100 kronų	\$16.04
Olandų 100 guldenų	\$34.48
Šveicarių 100 frankų	\$17.25
Švedų 100 kronų	\$23.44
Vokiečių 100 markių	\$1.66

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., March 23, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Bolševikai užėmė Batumą.

Turkų kariuomenė turėjusi pasitraukti nuo Gruzinių bolševikų.

KONSTANTINOPOLIS, kovo 22. — Čia gautomis žiniomis, Rusijos bolševikų kariuomenė užėmė Batumą. Tomis pačiomis žiniomis, užėmė miestą, per keliatą valandų bolševikai plėšė jį.

KONSTANTINOPOLIS, kovo 22. — Neveizint tų prieštaraujančių pranešimų, kurių čionai gaunama, patikėtinuose rateliuose pareikšta, jogei Batumą klausimu tarp Rusijos bolševikų ir Turkų nacionalistų esąs kuogeriausis susitarimas. Tarp Maskvos ir Angoros valdžių buvo padaryta tam tikra sutartis, kuria Turkų nacionalistams pripažinta Batumas. Po to Turkų nacionalistų kariuomenės komanduo-tojas, generolas Karabekir, užėmė miestą. Bet kuomet miestą apleido senoji Gruzinių valdžia, ir ji atėjo apie penkiolika tukstančių Gruzinių komunistų.

Generolas Karabekir, mafydamas, kad Gruzinių kariuomenė yra daug didesnė nei jo, atsargiai pasitraukė ir kreipėsi į savo valdžią reikalaujamas atatinamas įsakymo. Taip jau reikalauja pasiaiskinimo iš Rusijos bolševikų kariuomenės komanduo-tojo. Bolševikų komanduo-tojas, nenorėdamas įžeisti Turkus, visą reikalą išspėsti pavedė Maskvos valdžiai. Veikti savo nuožiūra jis nenorėjęs ir delto, kad tuo būtų užrustinęs pčius Gruzijos komunistus.

Turkų nacionalistų kariuomenė pasitraukė apie dvidešimt mylių atstu nuo Batumo, kur ją pastiko bolševikų kariuomenė. Čia jodvi laukia atatinamų įsakymų iš Maskvos ir Angoros.

Didžiama Gruzinių gyventojų bėsisai nepakendia Turkų. Tik delto jie ir pasidarė bolševikais. Jie kuria Gruzijos sovietus, visai nepriklausomus nuo Maskvos valdžios.

PARYŽIUS, kovo 22. — Čia gautomis žiniomis, Rusų bolševikai visai nemaną savąją armiją demobilizuoti. Vietoj to, jie dar stiprina ją, ir kartu savo laivyną.

Jieško Wallstryčio eksplozijos kaltininkų.

Brazilijoje areštuota penki įtariamai žmonės ir sugrąžinti į Jungtines Valstijas.

NEW ORLEANS, La., kovo 22. — Brazilijos pirkibiniu laivu Yoro šandien čia atvežta penki įtariamai žmonės. Spėjama, kad tai tie patys, kur surošė didžiąją eksploziją Wall gatvėj, New Yorke.

Visi areštuotieji esą rusai ir vokiečiai. Jie grąžinami New Yorkan, kur bus padaryta atatinamas tyrinėjimas.

Sumišimai Airijoje.

Bėgiu trijų dienų nužudyta 40 žmonių.

DUBLINAS, kovo 22. — Sumišimai Airijoje tebesitęsia. Čia gautomis žiniomis, bėgiu pastarųjų trijų dienų įvairiose Airijos vietose nužudyta keturiasdešimtis žmonių.

Daugiausia nužudyta kareivių ir policistų. Lentelė yra sekama: kareivių — 18 nužudyta ir 23 sužeista. Policistų — septyni nužudyta ir penki sužeista. Sinn fein organizacijos narių — devyni nužudyta ir septyni sužeista.

Valdžia, nors ji griežtųjų priemonių stvertis ir nepaskupi, bet visa tai sumišimus netik nesumažina, o tik didina.

Pavarykite laikrodžius.

Nuo sekamo nedėdienio pradėsime tautoti "dienos šviesą."

CHICAGO, kovo 22. — Nuo kovo 27 dienos chigagečiai ir vėl pradės tautoti "dienos šviesą." Tą dieną visi laikrodžiai bus pavaryti viena val. į priekį.

"Dienos šviesą" tautoti reikės iki spalio 30 dienos. Tuomet laikrodžiai ir vėl bus pavaryti — atgal.

Nepamirškite pavaryti savo laikrodžius, nes kitaip — sekamą panedėlį pavilinsite nuvykti į darbą.

Nesą vilties prekybai su Rusais.

WASHINGTON, kovo 21. — Komercijos sekretorius Hooveris šandien be kita čia pareikšė, jogei tuo tarpu neesą jokios vilties vesti sekmingą prekybą su tarybų Rusais. Tai delto, kad Rusija veiki nieko neturinti, tik esanti reikalinga svetimųjų valstybių prekių. O kuo ji už tas prekes apmokės? Aukso ten labai maža, gi kitų vertingų medžiagų, kurių reikalinga kitoms valstybėms, Rusija, šiaip ar taip, tuo tarpu, kol ją valdo dabartinė valdžia, pristatyti nesugebėsianti.

Daro sutartį.

BUENOS AIRES, Argentina, kovo 22. — Tarp Argentinos ir Brazilijos neužligio busianti padaryta specialinė sutartis. Norima padaryti taip, kad į pietų Amerikos valstybių reikalus nebesikištų "svetimosios jėgos" — iš šiaurinės Amerikos ir pačios Europos.

Svarstė užsienio politiką.

WASHINGTON, kovo 22. — Šandien įvyko ministerių kabineto posėdis. Kiek teko patirti, tai posėdy buvo svarstoma ir klausimai, paliečiantys užsienio politiką. Posėdis tęsėsi dvi valandos.

Lietuvių žinios

(Iš Lietuvos Informacijų Biuro Washingtone)

II "Eltos" Biuletenis.

"Lenkų socialistų partija raštu į Lietuvos socialistus reikalauja bendro pasistengimo neleisti risti Vilniaus klausimo ginklais, bet derybomis.

"Ministeris Puryckis pasakė Steig. Seime deli atsakymo Tautų Sąjungai: Lietuva sutinka derėtis tiesiog, kadangi Rusai nenorėjo įleisti Tautų Sąjungos kariuomenės. Be to sunku nustatyti plebiscito teritoriją ir labai didelės išlaidos. Lietuva nor tartis, nardant valstybės pamatų ir reikalaus Brukselyje vykinti Suvalkų sutartį. Lietuvos moralinė užduotis yra maitinti Vilniaus teritorijos gyventojus, turint garantijos, kad maistas neteks okupantams.

"Šiomis dienomis atplaukė Klaipėdon pirmas Lietuvos laivas "Jurata".

"Igaliotu Ministeriu Lietuvai paskirtas Latvijos actovas Lietuvoje Bandrevičius.

— ELTA."

Be to yra gautas kablegramas nuo Balučio tokio turinio: "Arbitražas su Latviais baigiasi. Palanga gausime ir pajurio iki kelių kilometrų šiauriau šventosios, kursai reikalingas uosto įtaisymai".

Važiuojantiems Lietuvon i Lenkų okupuotas dalis.

Pagaliau deli važiuojančių į Lietuvos dalį, kur yra užimta lenkų, gautas valdžios paaiškinimas. Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra nurodžiusi Lietuvos valdžiai, jog Lenkijos konsulai Amerikoje nuo vardo Centralinės Lietuvos pradžio išdavinėti pasus Lietuvos piliečiams, kurie keliauja į Lenkų užimtą Lietuvos teritoriją, kaip į Vilnių ar kitas vietas. Tokių pasų jau yra išduota, kaip spėjama, apie kelis šimtus. Šiuomi pranešama, jog visi tokie pasai ar vizos Lietuvos valdžios skaitomi neteisėtais ir jie nebus jokios Lietuvos Atstovybės vizuojami. Keliaujantiems i lenkų okupuotą Lietuvos dalį bus Lietuvos Atstovybės išduodami pasai arba suteikiamos vizos, susisiekus su Užsienio Reikalų Ministerija Kaune.

Liet. Inform. Biuras.

19 Kovo, 1921 m.

Anglų delegacija vyk Rusijon.

Tvarkysianti prekybos reikalus su tarybų Rusais.

LONDONAS, kovo 22. — Oficialiniuose rateliuose pareikšta, jogei ši pavasrį i Rusiją busianti pasiūsta specialinė Anglų delegacija — prekybos reikalams tvarkyti. Vyriausios delegacijos uždavinys busis toks: gauti juodaugiausia tų prekių, kurių Anglai yra būtina reikalingi.

Nors Anglija yra pirmoji valstybė, pasirašiusi prekybos sutartį su Rusija, oficialiniuose rateliuose tečiaus pranešama, kad su ta valstybe (Rusija) tokias jau derybas vedančios Vokietija, Švedija, Italija ir Finlandija.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENOS"

KORESPONDENCIJOS

ELIZABETH, N. J.

Vietos Liet. Raud. Kryžiaus pastangomis buvo surengti A. Liutvino salėj fėrai, kurie tęsėsi nuo 7 iki 12 d. kovo.

Fėrai buvo įrengti gana sistematingai ir gražiai. Įėjus į svetainę, po dešinei pusei pirmą stotis Nemunas antra — Suvalkai, trečia — Vilnius; po kairės — Krosnos Tiltas, pagaliau Kaunas. Matyt, rengėjai turėjo skones ir sugabumo prirengti.

Fėrams surinkta daug dovanų nuo vietos pramoninkų ir šiaip geros valios žmonių. Matėsi gana gražių rankų dirbinių paruoštų vietos lietuvių. Materiališkai fėrai nepasisekė.

Sulig išdėtų pastangų iš rengėjų pusės, reikia skaityti fėrus nenusisėkusiais. Publikos, apamai skaitant, lankėsi mažai ir tai kone kiekvieną vakarą buvo galima pastebėti vis tie patys.

Priežastis nepasisekimo.

Pirma fėrų nepasisekimo priežastis ta, kad dabartiniu laiku žmonai siaučia didelis nedarbas. Antra, per visą tą savaitę buvo laikomos misijos vietinėj bažnyčioj, kur dabar klebonauja kun. P. Saurusaitis. Mat. kun. B. Zindžius kažkur išvažiavęs (sako, dėl nesveikatos). Pasak rengėjų, jeigu būtų buvęs namie kun. Zindžius, tai jie esą tikri, kad toks įvykis nebūtų kartu susidūręs. Komisijos nariai buvo nuėję pas kunigą prašyti, ar jis negalėtų sustabdyti misijos bent trim dienom, kunigas atsakė, kad jis to padaryti dabar negalys. Jis pareiškė, kad jis turis \$20.00 surinktų pinigų šv. Kazimiero dieną bažnyčioj, ir žadėjo perduoti L. R. K. komitetui. Antrą dieną kunigas betgi pranešė, kad pas jį būtų atėję jam nepažįstami du vyrai ir denuncijavę vietos L. R. K. skyriaus komitetą. Todėl jis dabar tų pinigų neduosias, bet laukias kuomet sugrįš kun. Zindžius, tai perduosias jam. — lai jis žinasis kam perduoti. Kas tie denuncijatoriai buvo, tuo tarpu dar nesužinota.

Fėrų rengimo komisija apgailėstauja kun. Juozo Jakščio. Mat kun. Jakštis, spaudžiamas klerikalų mašinerijos, turėjo prasišalinti iš Elizabetho. O pasak rengėjų, jei jis čia būtų buvęs, tai šiuose fėruose būtų buvę visi Elizabetho lietuviai.

Vietos L. R. K. skyrius jau kurs laikas kaip yra pertraukęs ryšius su L. R. K. A. Centru ir visos surinktos aukos siunčiamos tiesiog Lietuvon. Rodos, paskutinis siuntinys, apie \$600.00, pasiūsta Dro Nagevičiaus vardu ir jau kvitos yra gautos iš Lietuvos. Tas, žinoma, klerikalų proteguojamam centrui nepatinka, gal dėl to ir denuncijatorių čia priviso.

Fėrai pajamų davė \$880.17; išlaidų neteko sužinoti.

Fėrų rengimo komisijoj buvo F. Savickas, A. Drešeris, R. Dziovailis ir A. Rinkevičia. Fė-

ruose gi ištisą savaitę dirbo: M. Dabrickas, S. Morkevičius, J. Kačinskas, K. Bernotas, S. Radžius, F. Stulgis, A. Liukšis, J. Lapkauskas, M. Zigmontas, J. Bieliauskas, O. Liutvinienė, Pranckitė, Trankuniūtė, U. Dziovailienė, O. Savickienė, Pranckėčiūtė, Kazlauskitė ir Vansavičiūtė.

—J. A. Viturs.

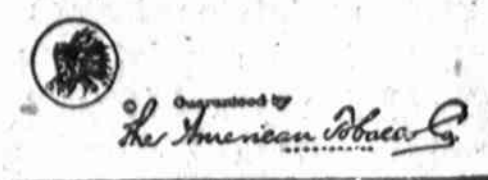
Iš Lietuvių ukininkų krutėjimo.

Mc Naughton, Wis. — Nors ši lietuvių kolonija randasi šiaurinėje Wisconsin valstijos dalyje, bet ir čia jau baigia sniegas apieisti žemės paviršių. Artimas linksmasai ir visų laukiamasai pavasaris.

Nedėlioje, 13 d. kovo, buvo vietos ukininkų draugijos susirinkimas, kame be kitų draugijos reikalų buvo skaitytas laiškas nuo Hart, Mich., ukininkų draugijos, kad jiems pagelbėtumėm įvykdyti jų sumanytą organizuoti kooperatyvinę bendrovę ir t. t. Buvo diskusuojami klausimai apie trąšas ir apie gyvulių užlaikymą. Sekančiam susirinkimui nutarta parinkti daugiau tų Naujienų numerių, kur yra tilpę p. A. Dvylio straipsnių apie ukininkystę ir juos perskaityti, ir jeigu kas būtų neaišku, tai per Naujienas atsisaukti, kad p. A. Dvylis paaiškintų, nes vis daugiau miestiečių eina į ukius gyventi, bet apie ukininkystę mažai nežino. Tai faktas, nes ir pas mus jau ke-

LUCKY STRIKE cigarette

It's toasted

Gausi 7% ir 8%

už padėtus pinigus, jeigu pirksi mūsų rekomenduojamus, užtikrintus

Pirmo Nuosimėio Aukso Bondsus

Procentai išmokami du kartų į metus bile vieną banką. Bondsai po \$100 ir \$500. Gali pirkti ir lengvais išmokėjimais.

Perkame, parduodame, mainome ir duodame informacijas apie įvairių komp. šėrus.

Kreipkitės į lietuvių įstaigą. Peoples Investment Co. 220 S. State st. Room 1422 Tel. Harrison 2024 Chicago, Ill. Kasdien ir nedėliomis nuo 12 iki 3 po piet.

ELEKTRA

Šviesa ir pajėgą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo. Pirmutinė Lietuvių Elektrų Korporacija Amerikoje THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc. A. BARTKUS, Pres. 1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892. Chicago, Ill.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902.

3514-16 W. 12th St. Artl St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

lios nelaimės įvyko su gyvuliais, delto kad neužžiūrėjo ir turėjo pribairti. Sekamas draugijos susirinkimas bus balandžio 10 d., antrą valandą po pietų pas ukininką J. Antanaitį. Susirinkime bus daugiau skaitoma apie ukininkystę, delto ateikit visi.

Kaip matyti iš atsiųskusiųjų Naujienų skaitytojų, jie yra

labai užinteresuoti šia Lietuvių ukininkų kolonija. Draugijos pirmininkas p. S. A. Dementis pranešė, kad yra gavęs daug laiškų nuo Naujienų skaitytojų su įvairiais klausimais apie ukius, klimatą, ko daugiau čia ukininkai augina, ir t. t. Kurie norėtų ant pavasario nusikratyti bosų jungą ir kad nebutumėt

prigauti įvairių spekuliantų, nuoširdžiai patarčiau atlinkyti šią lietuvių koloniją ir susipažinti su vietos ukininkais. Šiaip del informacijų kreipkitės į mūsų draugijos pirmininką adresu: S. A. Dementis, P. O. Box 73. Mc Naughton, Wis.; atsakymui įdėkite pašto ženklelį.

— Ukus Mylintis.

CASE AND MARTIN CO.

Kepėjai
Connecticut Pajų
(Pies)

Mūsų džiovintos slyvos yra prieš saulę džiovintos.

Reikalaukit Case & Martin'o

Užsisakyk šiandien ant rytojaus.

APIE PINIGU IŠMOKEJIMA LIETUVOJE

Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas su savo visais skyriais Lietuvoje, su kuriais yra susijęs ir per kuriuos veikia Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius, pasakutinais šešiais mėnesiais yra puikiai susitvarkę ir duoda visiškai patenkinamą patarnauvimą pinigų pristatyme į Lietuvos miestus ir miestelius. Jeigu pasitaiko kame kokia klaida, tai Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko centras Kaune į kiekvieną Naujienų pasiskundimą ar prašymą tuojuo atsiliepia ir visomis savo išgalėmis stengiasi klaidas atitaisyti trumpiausiu laiku.

Naujienos, o kartu ir didelė daugybė Amerikiečių, kurie siūncia Lietuvon pinigus per Naujienas, gali pasidžiaugti geru Lietuvos banko patarnavimu. Budamas didžiausiu Lietuvos banku ir turėdamas tiek daug skyrių ne tik Lietuvoj, bet ir užrubežyje, Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas turi geresnių išgalių pinigų pristatyme negu kokia kita įstaiga Lietuvoje.

Pradžioj Naujienų santykių su Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banku metai atgal buvo dar šiek tiek neišsistikėjimo ir abejonių, ypač kad daugelis kitų pinigų siuntėjų nusiskųsdavo banko nerangumų. Naujienų biznio vedėjas tasyk vedė gana aštrią korespondenciją su Lietuvos banku, reikalaudamas iš jo pasiteisinimų del mažiausio dalyko. Savo laiku bankas parodė stropumą, pradėjo greičiaus atsakinėti į laiškus ir, raginamas, padėjo nemažai darbo dalykų sutvarkymui. Tokiuo būdu buvo patiestas tiltas įsitikėjimui ir geriems santykiams, o su tuo ir užganėdinimui visų amerikiečių lietuvių, kurie tik siūncia pinigus per Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrių.

Reikia čia prisipažinti, kad iš Naujienų ir amerikiečių pusės ne kartą buvo metami ant Lietuvos banko sunkūs apkaltinimai, kada bankas buvo visiškai nekalnas. Bet ir tada bankas parodė kantrumo ir stengėsi iširti dalykus, idant mus užganėdinus. Tuo jis parodė visai amerikonišką gerą biznio supratimą.

Čia mes norime paduoti pavyzdį, kaip Naujienų biznio vedėjas buvo padavęs skundą ir Lietuvos bankui ir net Lietuvos valdžiai del neva nepilno pinigų išmokė-

jimo, o po ištirimo pasirodė, kad pinigai buvo išmokėti pilnai.

Ponia E. V-nė buvo pasiuntusi per Naujienas savo seserei O. R-nei 581 markę Kalvarijos miestelin. Neužilgo po pinigų išsiuntimo ji gavo nuo savo sesers laišką, kuriame tarp kitko ji rašė taip:

"Dėkavojam labai širdingai už pinigus, kuriuos jau apturėjom. Bet kas atsitiko. Nagalėjom išimti doleirais. Paštalijonas suprato, kad yra pinigai, išėmė ir atidavė ost-markėmis 270 markių."

E. V-nė atėjo su skundu į Naujienas.

Gavęs tokį skundą, Naujienų biznio vedėjas tą pačią dieną parašė protestą Lietuvos bankui, ir tuo nepasitenkindamas padavė skundą Lietuvos atstovui J. Vileišiui, prašydamas jo iširti dalyką, ir užbaigdamas savo skundą šiais žodžiais:

"Labai prašyčiau Tamstos, kaip Lietuvos atstovo, perduoti šį skundą Lietuvos valdžiai ar Lietuvos Pašto Ministeriui, idant ji iširti ir pagelbėtų atgauti paštoj pražudytus 811 markių."

"Tokie atsitikimai kaip šis pakerta žmonių įsitikėjimą Lietuvos įstaigomis ir atnuša jų norą siųsti pinigus Lietuvon. Beabejoje, jie yra neapsakomai kenksmingi pačios Lietuvos reikalams."

"Tikėdamas gauti Tamstos paramą išdėstyta reikale ir laukdamas greito atsakymo, lieku

Su tikra pagarba

(Parašas)."

Gavęs šį skundą, gerb. J. Vileišis tuojuo jį pasiuntė Lietuvos valdžiai, parašydamas Lietuvos Susisiekimo Ministerijos Valdytojai Kau ne sekamą laišką:

"Gerbiamas Tamsta:

Drauge su šiuo turiu garbę prisiųsti ištirimui "Naujienų" Vedėjo, Kl. Jurgellio, laišką delei pražuvimo 311 markių. Tiesa, iš to laiško nematyti, kad Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas būtų pasiuntęs 581 markę ir todėl nėra dar priežasties įtarti, kad tie pinigai yra žuvę paštos įstaigose, bet visgi prisiėma dalykas iširti. Atsakymą prašau duoti Lietuvos Misijos vardu, žinon p-lės Marės Radzevičiūtės.

Su pagarba,

J. Vileišis."

Lietuvos Susisiekimo Ministerijos Valdytojas perdavė skundą ištirimui Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdybai, kuri perdavė skundą Kauno pašto viršininkui, parašydamas sekamą laišką:

"Kauno Pašto Viršininkui.

"Prisiūnciant prie šio Lietuvos Misijos Amerikoje raštą iš 22 — VII š. m. su pridėtu prie jo raštu "Naujienų" Vedėjo Kl. Jurgellio apie pražuvimą 311 auksinų, prašoma tuojuo padaryti patikrinimą, kiek siuntė pinigų Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas pil. O. R-nei į Kalvarijos miestelį — ir apie tai skubiai pranešti Valdybai.

"Priedas: susiraš. ant 3 lapų.

"Vice Direktorius (parašas).
"Už kanc. Sekr. (parašas)."

Kada šitie visi susirašinėjimai ėjo Lietuvoje ir buvo ten daromi tyrinėjimai, kur būtų galėję prapulti buk nedamokėti pinigai 311 markių, Naujienos gavo kvitą iš Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko su parašu O. R-nės, kad ji priėmė pilnai visus Naujienų siųstuosius pinigus, 581 markių.

Iš to jau buvo aišku, kad O. R-nė savo laiške seserei gal kalbėjo apie kokius kitus pinigus, bet ne apie tuos, kurie buvo siųsti per Naujienas. Iš to taipgi jau buvo aišku, kad gal be reikalo buvo paduotas toks aštrus skundas ir Lietuvos bankui ir Lietuvos valdžiai. Bet išėjusio skundo nebegalima buvo sustabdyti ir tyrinėjimas Lietuvoj ėjo iki galui, kol nebuvo parodyta, kad Naujienų vedėjo skundas visišškai neturėjo jokio pamato.

Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas vėliau atsiuntė Naujienoms paaiškinimą apie pinigų išmokėjimą, pilnai 581 auksinų O. R-nei, ir toki pat paaiškinimą pasiuntė pinigų siuntėjai. Pati pinigų siuntėja irgi jau buvo gavusi nuo savo sesers pranešimą, jog ji gavo antrą syk 581 auksiną.

Lietuvos Susisiekimo Ministerija, pagalios, ištyrus dalyką, davė Lietuvos Misijai Amerikoje sekamą atsakymą:

"Prisiūnciant su šiuo susirašinėjimu apie buk tai nepilnai išmokėtus O. R-nei išsiųstus iš Amerikos pinigus,

Valdyba turi garbės pranešti, kad ištirus skundą paaiškėjo, jogei pinigai jai išmokėti toje pat sumoje, kioje buvo išsiųsta iš Amerikos.

"Reikia manyti, kad tie 270 auks., apie kuriuos O. R-nė rašo savo laiške Amerikon, buvo siųsti visai kitos ypatos — ne V-nės.

"Priedas: susirašinėjimas iš 6 lapų.

"V. Direktorius (parašas)
"Administracijos Skyriaus vedėjas (parašas).
"Sekretorius (parašas).

Gerb. Lietuvos Atstovas Amerikoje, J. Vileišis, prisiuntė Naujienoms persitikrinimui visą susirašinėjimą šiame skunde, susidedantį iš daugelio lapų.

Skundas buvo bereikalingas, o vienok del jo reikėjo išjudinti daugelį įstaigų ir užimti laiką ir domą daugelio žmonių.

Iš šito viso betgi mums yra aišku, kad į skundus Lietuvoje yra kreipiamas dėmesys, kad ten rupinamos atlikti reikalai kuogeriausia, ir kad iš Amerikos pusės turi būti daugiau pasitikėjimo Lietuvos įstaigomis.

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius turi įvedęs sistemą skundų ir užklausimų, kuriuos nuolat siūncia Lietuvos bankui, jeigu tik yra koks neaiškumas apie pinigų išmokėjimą, ir reikia pasakyti, kad į kiekvieną užklausimą yra gaunama greitas atsakymas. Pinigų pristatymas savu keliu Lietuvos banko jau taip yra sutvarkytas, kad šiuo laiku turbut nebegalima geriaus sutvarkyti.

Naujienų Pinigų siuntimo Skyriui paduotieji išsiuntimui pinigai yra išsiūnciami bėgyje 24 valandų (kasdien prieš 4 val. po piet), ir pasiekia Lietuvos Banko į tris keturias savaites. Iš Lietuvos Banko pinigai eina paštu į kaimą, kas užima dar vieną savaitę. Jeigu žmogus tuojuo ateina į paštą atsiimti pinigų, tai nuo išsiuntimo iš Amerikos jis juos gauna į kokias keturias ar penkias savaites. Žinoma, jei žmogus nesusiėngia nueiti į paštą ilgą laiką, tai jis ilgą laiką ir negauna tų pinigų. Bet už tai negali būti kaltinamas nei Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius nei Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor R. Strigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos yra kasdien, išskyrus
šeštadienį. Leidžia Naujienu Bendrovė,
1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsakymai

Chicagoje — per paštą:

Metams — \$8.00

Pusmeti — 4.50

Trims mėnesiams — 2.25

Dviem mėnesiams — 1.75

Vienam mėnesiui — 1.00

Chicagoje — per nešiotojus:

Vieną kopiją — 08

Savaitai — 18

Mėnesiui — 75

Suvienuose Valstijose ne Chicagoje,

per paštą:

Metams — \$7.00

Pusmeti — 4.00

Trims mėnesiams — 2.00

Dviem mėnesiams — 1.50

Vienam mėnesiui — 1.00

Užsakymus ir kitus užsakymus

(Atpirkimo)

Metams — \$8.00

Pusmeti — 4.50

Trims mėnesiams — 2.25

Pilnus reikia siųsti pašto

Orderiu, kartu su užsakymu.

Apsisprendimo principas.

Augstosios Silezijos plebiscitas buvo įvykinimas apsisprendimo principo. Ir jisai davė ne blogą rezultatą. Laimėjo kulturingesnioji tauta. Gyventojų didžiūma Augštojoje Silezijoje veikiausia susideda iš lenkų, bet daugelis jų balsavo su vokiečiais, kadangi jie jautė, kad jiems bus geriau gyventi po Vokietiją, kurios industrija yra daug augščiau išsiplėtojusi, negu Lenkijos.

Pas Amerikos lietuvių paskutiniu laiku susidėjo nuomonė, neprielanki plebiscito idėjai. Bet tai delto, kad jie nepritarė tam "plebiscitui", kurį buvo sugalvojusi Tautų Lyga Vilniui, valdomam Želigowskio. Budami po lenkų priespauda, vilniečiai žinoma, negalėtu laisvai išreikšti savo valią. Kad žmonių balsavimas tikrai parodytų, kuriai valstybei jie nori priklausyti, jisai turi būti nevaržomas.

Balsavimu išrišti tą klausimą yra geriau, negu ginklu.

Darbininkų valdžia ir teroras.

Darbininkų judėjime šandie yra karštai diskutuojamas klausimas, kokiomis priemonėmis gali būti įsteigta ir išlaikyta darbininkų valdžia. Ir kuomet apie tai kalbama, tai visuomet stoja prieš akis Rusijos sovietų respublika. Daugelis darbininkų skaito tos respublikos metodus (budus) pavyzdžiomis kiekvienai darbininkų valdžiai.

Bet tai yra labai stambi klaida. Kovo 18 ir 19 dd. "Naujienuose" mes aprašėme antrąją Paryžiaus Komuną ir parodėme, kad jos veikimo būdai daugeliu žvilgsniu grieščiausiai skyrėsi nuo sovietų respublikos politikos. Vienok Paryžiaus Komuna ne tikrai šių dienų socializmas, o ir Marksas su Engel-

su pripažįsta darbininkų valdžią.

Straipsnyje apie Paryžiaus Komuną mes ypatinai pažymėjome tą faktą, kad ji tvirtai laikėsi demokratijos principų — rinko savo valdžią visuotiniu balsavimu, davė lygias teises visiems piliečiams, ir t. t. Dabar ketiname kiek plačiau išdėstyti Komunos nuostatų teroro klausimu.

Vienas musiečių "komunistų" laikraštis, paminėdamas Paryžiaus Komunos 50-ųjų metų sukaktuves, apgailestauja, kad ji "nevartojo teroro". Jeigu, girdi, ji būtų vartojusi terorą, tai ji gal būtų nebuvusi pergalėta — spėjimas, neišlaikęs jokios kritikos, kadangi yra aišku, jogei vienas Paryžius neturėjo galimybės įveikti visą Franciją, kuri rėmė buržuazinę Tiers'o valdžią.

Teroras nebūtų išgelbėjęs Komunos. Klausimas gali eiti tikrai apie tai, ar teroras būtų prailginęs Komunos gyvavimą, arba ar jisai būtų padėjęs Komunai išsiderėti iš valdžios lengvesnes pasidavimo sąlygas — ar ne.

Kiekvienas žmogus tečiaus, kuris turi nuovokos apie tai, kokioje padėtyje buvo Paryžiaus sukilėliai, atsakys, kad teroras nebuvo tinkama priemonė nei vienam, nei antram tikslui. Komunos priešai buvo už Paryžiaus seimų, Versailles'ų; teroru pasiekti jų nebuvo galima. Žudydama-gi tuos neskaitlingus valdžios šalininkams, kurie pasiliko Paryžiuje, Komuna būtų ne sušvelninusi savo priešų žiaurumą, o dar padidinusi jį, ir būtų davusi priešui progos pasiteisinti pasaulio akyse deli to kruvino keršto, kurį jisai pavartojo prieš komunarus, kuomet jie buvo apgalvoti.

Yra faktas, kad pati Versailles'aus valdžia stengėsi išsukti terorą Komunoje, idant turėjus progos pikčiaus apšmeižti ją. Ji, pav. nuolat sušaudydavo suimtuosius Komunos kovotojus, nežiurint Komunos protestų ir grasinimų, kad už tai ji imsianti šaudyti valdžios šalininkus Paryžiuje.

Taigi yra gryniausia nesąmonė sakyti, kad teroras būtų buvęs naudingas Komunai. Ji jo nevartojo, ir gerai darė, kad nevartojo.

Vienok negalima pasakyti, kad Paryžiaus Komunoje visai nebūtų buvę minties apie terorą.

Kaip anąkart buvo parodyta, didelė didžiūma Komunos narių susidėjo iš jakobiniečių ir artimų jiems blanquistų.

Jakobiniečiai yra ta partija, kuri stovėjo revoliucijos pradžioje didžiosios francūzų revoliucijos laiku. Kuomet tai partijai pasisekė paimti valdžią ir savo rankas, tai ji įsteigė diktatūrą ir stengėsi pagalba kruviniausio teroro atsilaikyti prieš kitas partijas. Tuksantčiai jos priešų buvo nugalėti giljotina.

Jakobiniečių tradicijos buvo stiprios ir 1871 metų sukilime. Naturalis todėl daktai, o ir Marksas su Engel-

mintis į galvą pamėgdžioti 1793 metų revoliucionierių. Pastumėję juos prie to, kas augščiausias paminėtas faktas, kad Versailles'aus valdžia sistemačiai sušaudydavo suimtuosius komunarus. Vienas Paryžiaus Komunos istorikas (Fiaux, "Guerre civile de 1871") rašo apie tai:

"Po spaudimu didelio pasipiktinimo, kurį išaukė nugalėtinimas Duvallio (vieno nacionalės gvardijos komandanto), kuris buvo suimtas Versailles'iečių balandžio 3 dienos atakoje) ir imtinių Puteaux bei Chatillon'o, daugelis Komunos narių reikalavo, kad būtų tuojau sušaudyta tam tikras skaičius reakcionierių, kuriuos visų pirma reikią paimti iš Paryžiaus kunigijos."

Bet tas pats istorikas toliau sako:

"Kiti jakobiniečiai, ir ypatinai Delescluze, pasibaisėję tokių kraštutinių, pasiūlė tuomet dekreto apie įkaitus (užstovus). Tapo nutarta sulaukyti Versailles'aus gaisalus nuo to kruvino kelio, ir kurį jie buvo akiai puolę. Bet tam tikros rūšies tyliu susitarimu tapo atsiekta to, kad tas dekretas niekuomet nebuvo įvykintas."

Taigi čia turime prieš akis vieną Komunos priemonę, kurią tikrai būtų galima pavadinti teroristine: įkaitų ėmimą.

Tas dekretas apie įkaitus, isako, kad kiekvienas asmuo, apkaltintas susizinojimu su Versailles'um, turi būti tuojau apskustas ir suareštuotas. Bėgiu 24 valandų turi susirinkti teismas ir iširti kaltinamuosius, o bėgiu 48 valandų išnešti nuosprendį. Bet pasmerktasis turi būti ne sušaudytas, o laikomas kalėjime, kaip įkaitas (užstovas). Už kiekvieną sušaudytą Versailles'ie Komunos kovotoją arba šalininką turi būti sušaudyta trigubas skaičius įkaitų.

Tai yra, be abejonės, žiaurus dekretas. Bet pati žiauriausioji jo dalis, kad įkai-tai turi būti sušaudomi, paliko tikrai ant popieros, Komuna niekuomet nepildė jos.

Tas dekretas buvo praves-tas Komunoje ne tam, kad naikintų Komunos priešų gyvastis, o kad apsaugotų jas nuo keršto minios, kurią erzino savo žvėriškumu Versailles'iečiai.

Komuna nenugalabijo nė vieno savo priešų. Tiesa, buvo sušaudyti kovo 18 d. du generolai, kuomet liaudis susirėmė su valdžios kariuomene, atėjusia į Montmartre'o distriktą įieškoti nacionalės gvardijos kanuolių, bet Komunos tuomet dar nebuvo. O nacionalės gvardijos centralinis komitetas, atvykęs į susirėmimo vietą, ne kurstė minią prie žudy-mo, bet stengėsi nuraminti ją.

Buvo sušaudyta ir dalis įkaitų. Bet tai įvyko tuomet, kuomet Komuna jau buvo paliovusi gyvuoti, bu-tent tuo laiku, kai po Versailles'aus kariuomenės įsi-

veržimo prasidėjo Paryžiaus gatvės kova, kuri tęsėsi apie savaitę laiko. Delei to, kas atsitiko laike šitos kovos, Komuna negalima kaltinti, nes ji jau buvo pakrikus.

Terorui, kaip matėme, buvo priešingi Komunoje net įtakingieji vadai jakobiniečių, kurie buvo labiausiai prie jo linke. Bet grieščiausiai jam priešinosi Internacionalo nariai. Komunoje jų buvo 17 ir, kaip mes nurodėme anąkart, jie sudarė gabiųjų žmonių grupę toje darbininkų valdžioje. Darbininkas Frankel, išdėtydamas Internacionalo politiką Komunoje, balandžio 29 d. pareiškė:

"Mes norime įsteigti darbininkų teisę, o tatau yra galima tikrai įtikinti-mu ir morale jiega."

Šitai politikai pritarė ir Marksas, Aprašydamas Paryžiaus Komuną, jisai pabrėžia kiekvieną faktą, kuris rodo prakilnų Komunos humaniškumą apsiėjime su savo priešais ir stato prieš jį žvėrišką žiaurumą Tiers'o, to "bjauraus neužaugos" kurią stovėjo prysakyje buržuazinės valdžios.

Antroji Paryžiaus Komuna nesusitėpė budeliškais darbais, kaip pirmoji, kuri atsirado didžiosios francūzų revoliucijos laiku. 1871 metų sukilime viešpatavo ta žmoniškumo ir pakantos dvasia, kuria pasižymi tikrai darbininkiškas judėjimas. Kas šandie garbina terorą, tas eina ne Komunos, o jos budelių keliu.

Del šešioliktojo Vasario.

Trys metai atgal, vasario 16 dieną a. a. Taryba paskelbė Lietuvą nepriklausoma valstybe. Paskelbė Lietuvą laisvą, pati budama surištomis kojomis ir rankomis konvencijomis su Vokiečiais. Dar tuomet galingas kruvinasis kaizeris "pripažino" Lietuvos nepriklausomybę, nepaleisdamas iš rankų konvencijų pavadžio, kuriuo dar tikėjosi priištį Lietuvą prie savo ratų.

Lietuvos valdžia ir dalis visuomenės pasirinko 16 vasarį kaip mūsų pasiluosavimo dieną, kaip tautos šventę. Pasirinko nevykusiai, nes tą dieną sudarė Taryba, atsisakyusi nuo savo visuomenės, gi pačiam jos akte nebuvo nieko, kas galėtų sužadinti liaudyje šviesią kilnaus žygio atmintį. Liaudis tame nedalyvavo ir todėl paskelbtą šventę iš karto pasidarė "kaziona" šventė, raginama milicijos, keliama ura-patriotų, bet be platesnio atbalsio minios.

Mes nedėdam ypatingos svarbos pačios dienos paskir-mui. Mums visų pirma rūpi atvira pasisakyti, kiek atatin-ka gyvenimo tikrėnybė tie skardūs žodžiai ir dirbtiniai išpušti jausmai mūsų tautininkų, kuriais norima pripildyti tautos šventę.

Buržuazinė visuomenė džiaugėsi, Lietuvai patapus liuosai ir nepriklausomai. Dangun keldama tautos laimėjimus, ji didžiuojasi mūsų "demokratine, darbo žmonių" respublika ir jos tvarka. Lietuvos darbininkai ir mažumiečiai valstiečiai, Lietuvos tikroji demokratija visai to džiaugsmo neprivali. Lietuvos darbo žmonės toli gražu dar neliesi ir labai priklausomi. Jiems iki šiol tebėra du frontai ir su abiem ly-

giai tenka kovoti. Vienas frontas, — tai muolat ant Lietuvos užsikorę Lenkų imperialistai, visokios reakcijos padėdami, kurie dar tikisi įslaužti mūsų kraštą ir padėti susitvarkyti mūsų dvarininkams.

Antrą, tiek pat pavojingą frontą sudarė prieš Lietuvos proletarus musiešką reakciją, mūsų dvarininkai, klerikalai, buožės-ukininkai ir visi jų siekimų reiškejai. Tas frontas kasdien mus puola. Tas vidujinis priešas visokių priemonių griebiasi, kad tik susilpnintų darbininkų judėjimą, kad tik pastatytų barikadas mūsų laisvon ateitin.

Pripuolamai ar nepripuolamai nepriklausomybės šventę supuolė šmet su ypač padidėjusiais darbininkų puolimais. Ir tuose puolimuose mes dar kartą skaudžiai gauname patirtį, ką reiškia dabartinis Lietuvos demokratizmas. Įvyko visa eilė atsitikimų, kuriais valdžios agentai ryškiai parodė, kad jie sugebėjo perkelti mūsų krašto gyvenimą ir saurvalę, ir mušimus, ir nepateisintus kalėjimus, ir mindžiojimą žmogaus teisių, prašokdami kartais pikčiausius caro laikus.

Buržuazinė Lietuvos visuomenė žiuri į tuos įvykius arba šaltai, arba jiems pritar-dama ir juos remdama. Žiauriai kovai su darbininkų siekimais jie randa pateisinimo tame, kad tai esanti kova su "bolševizmu", su Lietuvos priešais.

Mes nestovim už tą avantiūrinę politiką, už tą darbininkų kurstymą vien del kurstymo, vien kad sukeltų nepatenkimo upą, nežiurint to, ar patiems Lietuvos darbininkams toks darbas yra naudingas. Bet mes gerai žinome, kad mūsų reakcija, pūdamą "bolševikus", visų pirma puola pačius darbininkus. Juos nori išsklaidyti, susilpninti, pavergti ir naudoti.

Kol Lietuvos darbininkai nesuvaldys to savo priešų, kol neišraus iš mūsų gyvenimo viso to žiaurumo, kurį turint-gieji atsigabeno iš carų gady-nės, tol Lietuvos proletarai nebus liuosai ir nepriklausomi.

Mūsų nepriklausomybės šventė, dar neartima, bet turim doroti savo jėgas, turim laužti visas kliūtis ir eiti geresnėn ateitin.

("Socialdemokratas")

Apsidraudžia nuo streikų.

Kapitalistai sutvėrė savo apdraudus kompaniją, kuri gelbės juos laike streikų.

HARRY GODFREY
[Federatosios Presos koresp.]

New York. — Employers' Mutual Insurance and Service Co. of Baltimore. Ar ne gražiai skamba jos vardas? Nes, tariant tos kompanijos viršininkų žodžiais, ta kompanija daro "raminančią įtaką ant daugelio laukinių unijų krutinių."

Ta kompanija — Employers' Mutual Insurance and Service Co. — yra "streikų apdraudus" kompanija, turinti raštinę ir New York. Jos kapitalas siekia \$2,000,000 ir bėgyje metų pradžioje jį padidinti. Jos apdrauda apima 37 industrijas 25 valstijose. Jos direktoriai yra žymiausi New Yorko, Bostono, Philadelphia ir Baltimorės fabrikantai. Ta organizacija turi savo "patarnavimo" departamentą, kuris trokšta "tarpininkauti" industriniuose ginčuose: turi taip jau ir patarnaujančias tarybas įvairioms industrijoms.

Nė tos organizacijos atstovai, nė jos skelbimai nesako, kad tai yra streikų lauzymo įstaiga. Bet tokia ją vadina generalinis Amerikos Darbo Feder. organizatorius Hugh Frayne. Jis apie ją pranešė valstijos apdraudus komisio-

nieriui ir pridūrė, kad ji prasižengia prieš valstijos apdraudus įstatymus. Frayne sako:

"Aš matau šiame naujame žingsnyje seną sumanymą, tik nauju vardu, surinkti milijonus dolerių sutriuškinimui darbininkų unijų ir sutvėrimui taip vadinamų "open shop" sąlygų. Ar tikrai kas mano, kad organizuoti darbininkai, prasyš tos įstaigos taikinti ar tarpininkauti?"

"Tas dalykas, kurį ši apdraudus kompanija siūlosi padaryti — įkurti apdraudus fondus sustabdymui streikų — mano nuomone, kaip tik ir pagimdytų streikus; kadangi daugelis samdytojų, jausdamies, kad jie turės finansinę paramą, bus mažiau palinkę tartis su savo darbininkais, negu kad jie neturėdami užtikrinimo šios finansinės pagalbos iš šio taip vadinamo apdraudus fondo."

"Niekurie samdytojai net pasinaudos proga laike biznio nupulimo, kad išsukus streikų vidurinėmis provokacijomis."

"Yra tik vienatinė tikra apdrauda prieš streikus. Tai yra kada samdytojas neklaidus darbininkų teisei organizuoti ir ves tarybas su jais apie algas, valandas ir abelias darbo sąlygas."

Darbininkų organizacijos mato šiame naujame žingsnyje dar vieną visos šalies samdytojų kesinimąsi ant darbininkų unijų, kadangi jau žinoma, kad šios įstaigos veikimas jau patraukė ir reguliari-senąsias apdraudus kompanijas. Didžiausios apdraudus kompanijos pasaulyje — Aetna, Travelers', Phoenix, National, Orient ir kitos — kaip patirta, rengiasi savo suimtais daugiausia iš darbininkų pinigais remti "streikų apdraudą."

Nė viena tų kompanijų dar viešai to nepaskelbė, bet Connecticut legislaturai jau įnešta naujas apdraudus bičius, kurie leidžia didžioms apdraudus kompanijoms priimti streikų apdraudą.

Employers' Mutual Insurance and Service Co. jau apdraudė apie 50 didelių spaustuvių, metalo dirbtuvių ir audinių New York'e ir neturiosms jau išmokėjo streikų pašėlpą. Kompanijos atstovai kreipėsi prie daugelio fabrikantų prašydamai jų paramos.

Iš ištikimų šaltinių sužinota, kad kompanija ima \$1.25 už \$100 nustatytos kainos ir pelno. Tad jei samdytojo nustatyta kaina yra \$100,000 ir jo pelnas siekia \$50,000, apdrauda kainuos jam \$1,890 i metus. Atsitikime streiko jis gaus po \$500 i dieną per 300 dienų, arba kol produkcija jo dirbtuvėj nepasieks 80 nuos.

Kompanijos prezidentu yra

Edward C. Myers; vice prezidentu ir sekretoriu — E. T. Littell, vice prez. West Virginia Coal and Timber Co.; išdininku — Louis Zimmerman, prez. Maryland Trust Co. ir vienas viršininkų Houston Oil Co.

L.S.S. Reikalai

LSS. 19 kp., Brooklyn, N. Y., nutarė paduoti L. S. S. referendumui įnešimą kad prie Literatūros Komiteto, paragrafo 1, "Pasarga," kur yra pasakyta: "Privatiniai knygų leidėjai ir ne Sąjungos laikraščių redaktoriai negali būti Lit. Kom. nariais," kad būtų atšaukta.

Varde LSS. 19 kp.

V. Paškevičia.

Šis įnešimas reikalauja bent 10 kuopų parėmimo, kad galėtų būti paleistas referendumui. Parėmimai turi būti priėmiami bėgiu 3 (trijų) mėnesių po jo pasirodymo spaudoje.

Marė Jurgelionis,

Sekr.-Vertėjas.

3133 S. Emerald Ave.,

Chicago, Ill.

Redakcijos Atsakymai.

Lietuviui, Wauk. — Korespondencijose mes norėtume žinių, ne koliojimų ir niekinių priešingos nuomonės žmonių. Nedėsimė.

KAZIMIERAS GUGIS

ADVOKATAS

Name Office Miesto Office

3323 S. Halsted St. 127 N. Dearborn St.

Tel. Boulevard 1310 Tel. Central 4411

DR. A. MONTVID

CHICAGO.

Lietuvių Gydotojas ir Chirurgas

25 East Washington St.

Marshall Field Annex

18th fl. Ruims 1827

Telephone Central 3862

Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.

2121 North Western Ave.

Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro.

X-Spinduliai. Phone Armitage 2018

Residencijos telef. Albany 8718

Dr. A. Juozaitis

DENTISTAS

Valandos: nuo 10 iki 8 val. vakaro.

Nedėliomis pagal sutarimą.

3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Drovers 5052

Dr. A. Juozaitis

DENTISTAS

Valandos: nuo 10 iki 8 val. vakaro.

Nedėliomis pagal sutarimą.

3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Visuotinis (General) Contratorius

Henry Koplewskis

Atlieku medžio arba muro būdovimus. Taisau senus. Turu namų ant pardavimo priemamomis kainomis.

4401 So. Richmond St.,

Tel. Lafayette 2797

Pamastyk pirmiau apie saugumą! Tada atnešk savo tautimui pinigus šin tvirtan valstijinin Bankan.

Pinigus siunčiame Lietuvon ir visas dalis svioto. Lai-vakortės ant visu linijų.

Central Manufacturing District Bank

1112 West 35th Street

Perviršis virš \$6,000,000.00

VALSTIJINIS BANKAS

Atdara tik sėdėdoj ir subatoj vakarais

VELYKOS ARTI Ar Esat Prisirengę

Šį metą, niekad pirmiau, žmonės pasipuoš ant velykų.

Is kalno tai permatydami, pasitūte savo pirkėjų, ponia Lustig New York, kad nusipirktų vėliausios mados ir geriausios kokybės tavorę, is kurių galėsit pasirinkti. Ne vien ji gavo stebėtinai gerą tavorę, bet ir už tokia žemą kainą, kad kiekvienas sutinkamasis stebėsis. Todel mes linksmi siūlome šį stebėtiną bargeną Velykų šventei. Štai keletas bargenų, kuriuos turime pardavimui šią savaitę:

Moterims šilko, satino ir Jersey špiclo apatiniai sezonai, rose copen melynai, žali, nary, rudi ir vyšniavi. **\$2.25 \$3.95** ir t. t.

Specialūs moterims šilkiniai letys apvaisiais camisoles, dydžio 36 iki 46 už **95c**

Išstatome parodon daugelį su sumažintomis kainomis vėliausių moterims jakučių. Šios bluzos vėliausio įvairumo, pavarasio dėvėjimui. Talos leciniai apvaisiai, kitos išsiuvinėtais apvaisiais. Šviesiai rausvos, rudavos, šviesiai rudos ir baltos.

Tapgi mes siūlome už ypatingą kainą puikiausius rudus pongee jakutes su išsiuvinėtais apvaisiais, užsišegamas užpakaly tik už **\$3.89**

KUDIKIAMS VELYKŲ KOTAI

Mieros 2 iki 14 už labai specialią kainą. Vėliausios mados. Kudiškai baltos dreslukes gražiais išsiuvinėtais apvaisiais visokios mieros **\$3.95 ir \$5.15** ir t. t.

Didžiausias pasirinkimas veikams velykų kepurų ir moteriškų skrybėlių už labai patraukiančias kainas.

Lustig's Department Store
3410-12 So. Halsted St.

Iš New Yorko i Eitkunas

Už **\$109.60**

Lietuvių Prekybos Bendrovės Direktorius ir "Darbininko" Redaktorius p. Pranas Gudas išvažiuoja Lietuvon Balandžio (April) 30 d., 1921. Kurie norite važiuoti kartu su p. Gudu ir turėti iš jo reikalingo klionėje patarnavimo ir paramos, tuojau kreipkitės į mus.

Holland American linijos laivas "New Amsterdam", kuriuo ponas Gudas važiuoja Lietuvon, išplaukia iš New Yorko į Rotterdamą Balandžio 30 d., 1921.

Laivakortė iš New Yorko iki Eitkuno kaštuoja tik **\$109.60**

Platesnių informacijų kreipkitės pas:

LITHUANIAN SALES CORPORATION,
414 Broadway, Boston 27, Mass.

Mes taipgi išgauname pasportus ir atliekame visus kitus surištus su kelione į Lietuvą reikalus.

Informacijų reikalaukite tuojau!

"Vaikai nustokite
bereikalingai požiūti—
yra užtektinai BAMBINO
jums abiem!"

Kudikiui mėgsta jį!
Jie prašo daugiausi!

Net ir mažyčiai žino, kad

BAMBINO

yra geriausia gyduole visame pasaulio, kuri duoda galimybę būti liuosu nuo vidurių užkietėjimo. Ji paveikia per vieną naktį; lengvai, tačiau tikrai! Aptikiose parduoda po 50c. arba už 60c. apmokėtu pašto siuntiniu prisijungiant tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.

3rd Avenue & 35th Street, Borough of Brooklyn, New York City

BRIGHTON PARK

S. J. Sammis

Lietuvys Siuvėjas

3750 So. Kedzie Ave.,

Kampas 38 St.

Geriausia proga dabar užsisakyti naują siūtą, už pusę kainos pas mus, ką tamtos turėtumėt mokėti kitur. Oystų vilnų materijos siutai tik po \$30.00 ir \$35.00, užtikrinam puikiausios mados ir geriausią darbą. Pilnas užsiėmimas arba pinigų sugrąžinimas. Taip jau remodeluojame—iš senų naujus padarau už pusę kainos. Mano patyrimas ir pažintis per penkis metus Archer Ave. apielinkė.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA

42 BROADWAY NEW YORK, N.Y.

Ties kelionės per bėdimo iš New Yorko per Libavą arba Hamburg—Eitkunas

I LIETUVĄ

Laivai išplauks kas 14 d. Dideli dviejų žmonių pašto laivai išplauks "POLONIA" KOVO 30 "ESTONIA" BAL. 27 "LITVANIA" BALANDŽIO 13 "POLONIA" GEG. 11

Visi laivai turi puikius kambarius trečios klasės keleiviams. Kreipkitės prie mūsų agentų Jūsų mieste arba pas K. W. KEMPF, Gen. Western Pass. Agent, 120 N. La Salle St., CHICAGO, ILL.

Tel. Monroe 2884

DR. W. F. KALISZ

Specialistas: Moterys ligos ir Chirurgija

1145 MILWAUKEE AVE. CHICAGO.

Ką žmonės rašo.

Juozui Maineliui i Cedar Rapids, Iowa, be kita ko rašo:

Ir. Abelnai šiuo laiku iš Amerikos sunkiai laikraščiai ir laišškai ateina. Knygų teatrui, kurias man siūtėt, lig šiolai negunam. [Knygos jau 6 mėnesiai kaip išsiųstos. — J. M.] "Keleivis," kurį man brolelis išrašė, atkeliama tik i mėnesį vieną sykį, o tai ir rečiau... Šiuo laiku, kada visą taip persiekiojama Lietuvoj, nėr vilties gaut knygy iš Amerikos. Pasikaitykite "Socialdemokrato" No. 5-tam ant 3-čio puslapio straipsnį "Istatymai sau, gyvenimas sau." Tenai pamatysite, kaip sunku šviest, organizuoti darbininkus...

Biauriausių savivalių, kurios su įstatymais visai nesutinka, netik čia Rokišky daroma, bet ir Kaune. Išardyta darbininkų suvažiavimas kaip tik tuo laiku kada dvarponiai po visą Lietuvą ir pas mus, Rokiškėlių dvare, darbininkam atsako vietas. Darbininkai susirupinę savo likimu, o Kauno kont. žvalgyba ir visi reakcionieriai areštais ir visokiais kitais būdais trukdo, persekioja... Netenki kantrybės, kada manai apie tai, ir nenorom lieti komunistu... Viso labo. — P. P.

Naujienu
Kelijaujantis
Agentas

S. A. VASILIAUSKAS

Naujienu ingaliotas agentas S. A. Vasiliauskas šioj ir ateinančioj savaitėj aplankys įvairias lietuvių apgyventas vietas apielinkėse Summit, Ill., Rockdale, Joliet, Ill., Willow Springs, Argo, Ill. ir t. t. Pas jį galima užsakyti Naujienas, pirkti knygas, per jį perduoti apskelbimus Naujienoms, užsakymus ir atlikti kitokius reikalus.

NEPRALEISKITE PROGOS,
KURI BALADOS I JUSU
DURIS.

Dabartinis padėjimas Lietuvoje aiškiai parodė kas neatbutinai reikalinga lietuviams. Apšvieta — pirmiausia! Geriausias gabu mus turintis žmogus neturi užtektinai pasekmės be mokslo. Mokslas pasiekiamas labai lengvai skaitant laikraščius, knygas, turint artimą susisiešimą su žmonėmis, kurie yra jau pasiekę mokslo. Tai-gi nepraleiskite šios progos, kuri jums bus labai prieinama.

"Naujienos šiuo laiku siūnčia savo kelijaujanti agentą S. A. Vasiliauską per visus miestus ir miestelius Šuvenijotose Valstijose, kur tik lietuvių gyvena, su tikslu perstatyti dabartinius naujus plenus "Naujienu", kurie yra labai svarbūs.

Tuo pačiu žygiu S. A. Vasiliauskas užrašinėja "Naujienas" ir kitus laikraščius, šėrus, parduoda visokias knygas.

Yra įgaliotu "Lietuviškos-Amerikoniškos Vėpimo, Audio ir Ruby Gaminimo" Bendrovės, steigiamos Lietuvoje. Atsilankę ir lietuvių apielinkė bile miestelio, su pritarimu vietos lietuvių suauktame susirinkime paaiskins abudu tikslu. Tikimės, kad visi lietuvių mūsų atstovų maloniai sutiks.

"Naujienu" Administracija.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
"NAUJIENOS"

Mes turim ant pardavimo gražiose vietose puikių ir gerai išdirbtų gatavų farmų ir puikiose vietose ukėms žemių beveik visose valstijose ir Kanadoj. Geras farmas mes visada perkam ir parduodam. Mes perkam, parduodam ir paimam ant pardavimo visokių rūšių namus Chicagoj ir aplinkinėj. Perkam visokius valdžios (government) bondsus ir geležinkelių akcijas. Apsaugojam nuo ugnies, vagių ir kitokių nuostolių. Skolinam pinigų ant namų ir ukų. Siūnčiam pinigų i Lietuvą paštą, telegramais ir bankčiais, nes turime savas sąskaitas Lietuvos, Vokietijos ir Latvijos bankose. Parduodam laivakortes i Lietuvą ir i Ameriką. Mes atstovaujame ypatai ir korporacijas visokiuose reikaluose. Patarnaujam teisingai.

FEDERAL BOND REALTY AGENCY LOAN COMPANY
666 WEST 18th STREET, CHICAGO, ILL.

Egzekutyvis ofisas randasi pačiame vidurmiestyje

602-604 Y. M. C. A. Bldg., 19 So. LaSalle St., CHICAGO.

Turim savo atstovus: Lietuvoj, Latvijoje, Vokietijoje, Belgijoje, Anglijoje, Kanadoje, Floridoje, ir New Yorko mieste.

Svarbu!

Čia norime priminti skaitytojams Bridgeporto apielinkės, jog Teter Bros. po No. 3415 So. Halsted St. po išpuosimui ir pagerinimui savo žėverykų krautuvis jie padarė labai nuipigintas kainas pavarasio madoms, kaip del jaunomenės, taip ir del suaugusių žmonių už pastebėtinai žemas kainas. Jie tą daro su tikslu duoti pasitenkinimą savo seniems kostumeriams, kurie pas juos pirkto per daugel metų, taip jau pertikrinimui naujų pirkėjų, jog jie gali parduot pigiau negu kas kitas.

Atsilankimas i tą krautuvių bus pilnu persitikrinimu. Ne pamirškite antrašo.

TETER BROS.,
3415 So. Halsted St.

Pranešimas

Šiuomi pranešu šios apielinkės lietuviams, jog aš atidarysiu naują grosernę ir bučernę, Kovo 23 d., 1921 ir esu pasirengęs patarnauti visiems už prieinamas kainas, greitai ir sąžiningai. Užprašau visus atsilankyti.

ANTANAS DARAŠKA,
38 E. 108 St.,
ROSELAND, ILL.
Tel.: Pullman 6192

EXTRA DIDELIS ISPARDAVIMAS.

Didelis išpardavimas šnekamų masinių (victrol) ir rekordų, kuriuos galit pirkti už pusę kainos. Taipgi turime didelį išpardavimą auksinių daiktų numažinta kaina; kaip tai: laikrodėlių, žiedų, branzalių ir t. t.

Noriu išmainyti savo biznį ant geros farmos arba gero namo. Mainymo priežastis ta, kad aš noru eiti i išdirįstę vaistų, kuriuos aš esu išradęs. Šiais vaistais bus galima išgydyti žmones apie nuo 15 įvairių ligų.

Kuris norėtų sužinoti nuo ko kokių ligų gelbės mano išrasti vaistai, tas gali ateiti pas mane pasiteirauti.

PETER A. MILLER,
2128 W. 22nd St.,
Tel. Canal 5838

Tikros odos

Abi pusiai dėvėjami overkotai, kurie parduodami po \$75.00, \$85.00 ir \$100.00 Mieros nuo 26 iki 46. Tamistas pasirinkime už \$30.00.

Vyrams ir vaikams pavarasio niai siutai, po \$15.00 iki \$45.00. Atdara vakarais iki 8 val., Nedėdieniais iki 2 po pietų.

S. Gordon
1415 S. Halsted St.

Kaip Jūsų Akys

Ar esi nervuot, kentį galvos skaudėjimą, ar tamistas akis ašaroja, raidės sustėga, kuomet skaitai, paista akis besiuvant, jei taip, tuojau turi pirmiausia pasiteirauti mano 15 metų patyrimo, kuris suteiks tamistai geriausią patarnavimą.

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės Ligos gydymo specialisto
W. F. MONCUFF, M. D.

JOHN J. SMETANA

AKIŲ SPECIALISTAS

1801 So. Ashland Ave., Chicago,

kerš 18-tos gatvės; 3-šios lubos

Kambarys 14-15-16-17

Vidini PLATT'S Apieškos

Tėmykite mano parašą.

Valandos: Nuo 10 ryto iki 9 vak.

Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 dien.

T. Pullman 6387

AKUŠERKA

A. SHUSHO

Tada patyrimas

moterys ligos ir

paštingai priima

ir ligonius ir kūdikius

iki laiko ligas.

1925 S. State St.,

Chicago, Ill.

AKUŠERKA

1900 S. Halsted St.

Tel. Canal 2118

Ofis valandos: nuo 10 ryto iki

8 vakara.

Residencija: 2811 W. 63rd St.

Tel. Prospect 8466

Tel. Yards 6666

Boulevard 8448

DR. V. A. SIMKUS

Lietuvys gydytojas, Chirurgas

Akušėras

3203 So. Halsted St., Chicago.

Valandos: 10-12 v. r., 1-3, 6-8

v. v. Nedėliomis 10-12 ryto.

Akušerka M. Katauska

Patarnauju dienom ir naktį, su pris

gindymo ir duodu patarnavimus

terimis ir merginoms. Antrašai:

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Phone: Boulevard 4121.

Ofis Tel. McKinley 76

DR. I. H. GINDICH

DENTISTAS

Mes savo darbą garantuojame

Kalbame visais Europaisiais kalbais.

3884 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Arti 88-th Street

Telefonas—Boulevard 9199

DR. C. KASPUTIS

Dentistas—

3321 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Valandos:—

9-12 A. M. 1-5, 7-8 P. M.

DR. JOHN N. THORPE

Gydytojas ir Chirurgas

1637 W. 51 st. kamp. Marshallfield av.

Valandos iki 9 ryto, nuo 8 iki

4 ir nuo 7 iki 9 vakara.

Tel. Prospect 1157

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki

12 ir ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.

3325 So. Halsted St., Chicago.

Tel. Yards 8664

Mrs. A. Michniewicz

AKUŠERKA

Baigusi Aku-

šerijos kolegiją; ligai prak-

tikavusi Penn-

silvanijos hos-

pitaliūse. Pa-

sekmingai pa-

tarnauja prie

gimdymo. Dū-

da rodė visė-

klone ligose

moterims ir

merginoms.

8118 S. Halsted St., Chicago, Ill.

(ant antrų lubų)

Nuo 6 iki 11 ryto ir 7 iki 10 vak.

Dr. C. Z. Veželis

Lietuvys Dentistas

4712 So. Ashland Ave.

art 47-tos gatvės

Telefonas: Draver 7843

Tel. Canal 65

LIETUVIS DAKTARAS

Dr. J. Sarpalius

1424 So. Halsted St.

Val. 10 iki 12; 8 iki 5; 6 iki 8.

Nedėliomis 10 — 12.

Gyvenimo Tel. Yards 5098.

Telephone Yards 5883

Dr. M. Stupnicki

8107 S. Morgan St. Chicago

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto

ir nuo 5 iki 8 vakara.

Telephone Yards 1638

DR. J. KULIS

LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Specialiai gydo lin-

pančias, senas ir pasilapit-

gas vyres ligas.

3259 So. Halsted St., Chicago.

FRANESIMAS

Dr. M. T. Strikolis

Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas

Perkelia ofisą i People Teatrą

1616 W. 47 St., Tel. Boul. 168

Valandos: 1 iki 3 po pietų.

6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto

Res. 2914 W. 43rd Street

Nuo ryto iki piet

Telephone McKinley 583

Tel. Canal 4914 Ofis v. 1-4 7-9 v.

Tel. Oak Park 8423

Res. 615 S. Humphrey Ave.,

DR. ABIGAIL TRAXLER

CHICAGOS :: ŽINIOS ::

Dabartinė prohibicija negera.

Ralph W. Stone, Illinois prohibicijos direktorius, užvakar pareiškė, kad girtuokliavimas kaip buvo prieš prohibiciją taip ir dabar tebesą. Toki prohibicija tik nesanti pelnų daktarams ir aptiekoms, kurie dabar atlieka smuklininkų darbą. Anot jo, reikią panakinti frazų, kur draudžia alkoholi išdirbti, bet sako galima dirbti medikaliams reikams.

Juozapas Grigas nusižudė.

Juozapas Grigas, lietuvis, kuris gyveno 2024 So. Union gat., vakar rastos negyvas gazo prietais kambarėje. Velionis tarnavo S. V. kariuomenėje ir dabar buvo apie 30 metų amžiaus. Buvo nevėdes, tečiaus turėjo nusisamęs grįdį ir savus rakandus. Paskutinius tris mėnesius J. Grigas buvo be darbo ir sakė, kad neturįs iš ko gyventi. Pasak Petro Sereikio, praeitą nedėdienį jis buvo labai pasigėręs ir siaubė prasta savo padėtimi. Žadėjęs parduoti savo rakandus ir išvažiuoti į uki darbo įieškoti.

Panedėly gi jo draugas Petras Sereikis beldėsi prie jo durų, bet radęs jas užkaltas. Vakare vėl Sereikis nuėjo pas Grigą ir radęs dar užkaltas duris pamislino, kad gal kas bloga su juo pasitaikė. Vidun gi įėjęs rado Grigą lovoje suslyrusį ir gazo pritvinkusį kambarį. Velionį išvežė policija. Chicagoje, bene North Side, gyvena jo sesuo. Daugiau giminių nabašnikas neturėjęs.

Causelman & Co. bus likviduota.

Counselman & Co., 112 W. Adams gat. panedėly pareiškė, jog jiniai bus likviduoti ir šerinkinams ji atmokėsianti dolerį už dolerį. Tas daroma prasto biznio delei.

Teisėjas apvogtas.

Teisėjas Charles F. McKinley prieš išvažiuosiant į Floridą atostogų, dvi savaitės atgal, aplaikė pranešimą, kad jo namai bus apvogti. Todel jis apdraudė savo daiktus kovo 9 d. Kaimynas pašaukė policiją, pamatė išdaustus teisėjo namo langus. Gi užvakar McKinley sugrįžęs iš atostogų neberado trijų savo garnitūrų.

Liudijojas norėjo nusižudyti.

Essing Sargent, 222 North Maplewood ave., negras portieris, buvo valdžios paimtas delei pasakymo kas nužudė praeitą pėtnyčią Louis Sachą. Bet tasai vietoje išduoti žmogų žudę persiplovė sau gerkle. Prie jo rastos raštelis šitoks: "Viską aš pasiimu ant savęs. Nes taipus juo baltieji žmonės daro. Aš nusižudau. Tai ir viskas." Tečiaus jis gal pasveikė ir dabar įsai įvardijo juodveidį

Noble Steagerį, kuris buvęs šovęs smuklininką Sachą.

Pačią ir save nužudė.

Kareivis Charles N. Haurard apie du mėnesiai atgal persikyrė su savo žmona, o užvakar atsikankęs pas ją nušovė ją ir paskui pats nusižovė.

Jo moteris — Bealhe Uptonaitė — buvo pasižymėjus kaip drąsi ir sugebi slaugytoja.

Giminaitį vagį peršovė.

Detektivas M. Moran nedėlios rytą peršovė 19 metų vagį, kuris buvo automobilį pavogęs. Pašovęs pamatė, kad tas vagis yra pirmutinės jo pačios pusbrolis.

Muzikai ir šokiams leidimas reikalaujama.

Užvakar valdžios agentai tarė su Chicago muzikos mokytojais ir jie išsireiškė, kad muzikos ir šokių mokytojai turėtų nusipirkti iš valdžios leidimą (licenses) mokinti.

"Tai būtų nuodėmė įleisti — parduoti dailę ir edukaciją — parciškė mokytojai. Ant to vienas komisionierius — Dr. Gotfried Koehler davė pastabą: "Na, ar netiesa, kad dabar dailė gali atsikraustyti į antrą namą prie tavęs ir pradėti muzikos mokyti? O licencius turint tas negalėtų būti."

Vėliau muzikos mokytojai ėmė tartis, kad buvę jiems parvartėtų pasirupinti miesto pareikalauti, kad miestai juos išgaminuotų ir įlicensuotų.

Lietuvių Rateliuose

WEST SIDE

"Slapta Spauštuvė" scenoje.

Žymaus rusų rašytojo Karpo veiklas "Slapta Spauštuvė" tapo suvaidinta L. M. P. S. 9-os kuopos kovo 20 d., Meldažio svet. Publika buvo pilna svetainė ir daugelis negavo kedžių atsistėti.

"Slapta Spauštuvė" manding, pirmą sykį lietuvių scenoje pasirodo, tečiaus veikaliu epezas paimtas iš praeitų laikų ir vaizduojas jau žlugusius motyvus — buvusio caro persekiojimus, o Rusų liaudis to nepakenčia ir taip per visą veiklą lyg raudona gija traukia sukilti, sukilti, sukilti — revoliucijos. Tokis veiklas, manding, dabar tinkas vaidinti tik tiems, kurie neturi vilties, kad Rusijos perversmas pasilaikyti, ir prisibijo caro šešėlio.

Lošėjai pasirodė silpnais, nusigandusiais. O tų žandų, tai bene tik kurčių buta. Kadangi šufleris turėjo jiems po tris-keturis sykius tą patį atkarti ir tai kone taip jau balsiai, kaip ir žandai kalbėjo. Taip jau kai kurie lošėjai pasakė neužbaigtų sakinių — šalutinių be pagrindinių. Bet gi iš paprastų darbininkų, rodos, ir negalima daugiau reikalauti. Ir taip buvo gerai. O svarbiausio veikalo asmuo — Vasilis, jo mylimoji ir vienas studentas visai gerai lošė ir

mažai sakinių pasakė ne taip, kaip kad autoriaus yra parašyta.

Veikalą baigus lošti prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi ligi dvilikos nakties. Laikė šokių buvę dar išlaimėjimas leidžiamas. Tas tik trukdė ir erzino šokėjus, nes moterų nesugebavo delei tas užsitęsė ilgai ir net turėjo būti pakartas dėl klaidų įsileidimo.

—Ikas.

Žaislas

Miroslavo Dzukas siūlo išrašyti šitokią uždavinį:

Uždavinys No. 2.
Du ukinkai, A ir B, turėjo po būrį avių. Vieną kartą A susitikęs B sako jam: Klausai, B, dovanok tu man vieną savo avių, tai aš turėsiu tiekpat, kiek ir tu. — Ne, — atsakė B, — verčiau tu atiduok man vieną savo avių, tai aš turėsiu tris kartus tiek, kiek tu turi.

Klausimas: po kiek tie du ukinkai turėjo avių?

Atsakymas į Uždavinį No. 1:

Pirmajam vyriui mokant registriją buvo 35 centai, antrajam — 30c, trečiajam — 20c.
Teisingus atsakymus atsiuntė: Asila V., Bajorins L. J., Balchunas A., Elzbieta D., Draugelis A., F. R., Grushas Ed., Jurka K., Gedraitis J., Girjotas V., Jukubaitis J., Kachinskas I., Karalius J. A., Klimauskas N., Kuzin J., Labanuskas P., Lubersky Napoleon, M. Y., Mažai Zinomas, Miroslavo Dzukas, Misunas F., Misunas J., Pivarunas P., Pužas A., Robert R., Rugis Aldona, Soblin P., Strakshus P., Stukis A., Sungail Helen V., Shaikus R., Sliauteris V., Šlikas W., Tyzenhauz S., Tubutis P., V. G., Vilkas K., Walanga W., Waselis M., Zavist F., Zekas F., Zemaits V.

No. 1 uždavinį išrašyti tik du, Helen V. Sungail ir M. Y. pavartojo algebrą; visi kiti rijo paprastu aritmetikos būdu. Trys atsakymai buvo rašyti angliškai.

Kiti prie savo atsakymų padarė dar kai kurių pastabų. Viena panelė, kuriai tas uždavinys buvo perlangas, klausia: Why not get something more difficult? Perlangas jis pasirodė ir kai kuriems kitiems.

Daugelis išreiškė pagėdavimą, kad Naujienos būtų nuolat toks "Žaislų" skyrius, bet užtat vienas šitaip baras:

"Su tokiais menkniekiais galima laikraštį vieta užimti... Nieko nesakyčiau, kad būtų skirta dėl mažų vaikų, bet žinodamas gerai, kad čionai auganti jaunuomenė arba vaikai neskaitytų lietuviškų laikraščių, tai su tuo neužsiims, o del suaugusių būtų daug naudingiau, kad koki gėrą straipsnį vietoj to niekniekių dėtumėt."

Bet tas draugas klysta. Ne vienas, atsakymus atsiuntusių, yra čia gimę lietuvių vaikai, ir jie skaito lietuvių laikraščius. Antra, pramoga yra geras dailtas; ji reikalinga ne tik vaikams, bet ir suaugusiems. Kad tai tiesa, tas draugas patsai savim parodo: radęs Naujienose uždavinį, jis ne tik pats užsimeistui to ristiui, ir tik išreiškė, jis atsiminė, kad "tokiems niekniekiais galima laikraštį vietas".

Ne, tokie uždaviniai, minkšes, rebusai etc. yra gerai ir gera pramoga. Naujienos, be abejo, duos jiems vietos ir toliau.

Kas turi kokių uždavinių, ar minklių, ar šiaip kokių galvosuko dalykelių, tesučičia Naujienoms, pažymėdamas ant konvorto: "Žaisluis". Siunčiant uždavinį, kartu reikia butinai pridėti ir jo išrašius.

"Žaislo" vedėjas.

Pranešimai.

Roseland. — S. L. A. 139 Kuopos mėnesinis susirinkimas bus laikomas šiandien, kovo 23, 7:30 v. v. Palmer Park salė, 111-ta ir Indiana ave. Visi nariai susirinkite paskirti laiku.

—Rašt. K. Kalnietis.

Pajieškojimai

ASMENU JIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU brolio Juozapo Ziberko, Kupiškio parapijos, nes turi svarbų reikalą iš Lietuvos. Melžiuo atsiųskite.

MARIJA PETRAITIS
P. O. Box 38, Summit, Ill.

ASMENU JIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU Stanislovo Rubiko, turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas jį pažįstas praneškite į Naujienų ofisą, pažymint No. 235.

JIEŠKAU Pranciškaus ir Juozapo Andrijauskų. Gargždų parapijos, Kviečių kaimo. Juozapas gyveno Alberta, Canada, o Pranciškus Suv. Valstijoje. Malonės jie patys ar kas juos pažįsta, atsiųskite, yra svarbus reikalas nuo tėvo.

LIUDV. MAZEIKIS,
P. O. Box 1252
Melrose Park, Ill.

JIEŠKAU švęgerio Prano Adomaičio, gyvenusio 939 Muskegon Ave., Grand Rapids, Mich. Malonės atsiųskite.

JUOZAPAS SNAKSTA,
Raseinių miestas, šidavienė gatvė, Morgoldienės namo No. 42.

LITHUANIA.

JIEŠKAU brolių, Jono ir Juozo Ačių. Gyveno Illinois valstijoje. Malonėkite atsiųskite, arba žinanti juos teiksianči praneškite antrąsu.

FRANK ACZIS,
Box 181,
Washington Co., Avella, Pa.

JIEŠKAU dėdę Liudviką Kazlauską Kauno rėd, Telšių apskr., Karkėdėnų miestelio; gyveno pirmiau Pittsburgh, Pa. Brangus dėdė, malonėkite atsiųskite, norėdžia susirašyti. Taipgi, meldžiu žinančių jį pranešti.

LIUDVIK BANIS 5801.

1900 Collins St., Joliet, Ill.

JIEŠKAU savo brolio Juozapo Wangavičiaus, Vilniaus rėd, Trakų apskr., Meričiaus parap. Solnikų kaimo. Pirmą gyveno Indiana Harbor, Ind., dabar jau du metai kalb Omaha, Neb. Malonėkite atsiųskite arba įeigu kas apie jį žino, malonėkite pranešti. Busiu labai dėkingas. Turiu labai svarbų žinių iš Lietuvos.

PETER WALANGAVICIUS
1717 So. Ruble St., Chicago, Ill.

JIEŠKAU Juozapo Grigo giminių. Todel, kad minėtas Grigas yra mires. Gyveno 2024 So. Union ave. Dabar randasi jo lavonas pas graborių Simaną M. Skuda.

1911 Canalport Ave.

Tel.: Roosevelt 7582.

JIEŠKO KAMBARIU

REIKIA kambario vienam vaikui, nepaisant kurioj dalyj miesto. Geistina, kad valgių pagaminų. Turinti kambarį malonėkite pranešti "Naujienų" ofisą pažymint No. 236.

RANDAI

PASIRENDAVOJA krautuvių vieta, tinkanti grosernei ar kitam bizniui. Kambariai pagyvenimui. Atsiųskite 1206 Washington Blvd.

Tel.: Haymarket 1375

Klauskite Mr. Waitkus.

JIEŠKO DARBO

PATYRĘS DARBININKAS

Dirbti arba vesti bučernę ir grosernę tarpe lietuvių ir sveitimauciu. Atsiųskite į Naujienų ofisą pažymėdami No. 234.

REIKIA DARBININKU

MOTERŲ

REIKIA merginos namų darbių. Lengvas darbas, skalbimo nėra. Atsiųskite.

1206 Washington Blvd.

Tel.: Haymarket 1375.

Klauskite Mr. Waitkus.

REIKIA merginos namų darbių.

Gera mokesitis reikia paliudimo.

F. GORDON,
3900 Jackson Blvd.

Tel.: Van Buren 2857.

REIKIA 2 patyrusių pardavėjų, merginų, kurios kalba lietuviškai, lenkiškai ir angliskai. Gera mokesitis ir nuolatinis darbas, su proga pakėlimo.

Atsiųskite.

BACH'S DEPT. STORE,
3645 So. Halsted St.,
Tel.: Yards 1322.

REIKIA DARBININKU

VYRU

REIKIA.

Agentų ir kolektorių prie sveikatos ir atsitikimų Insurance. Galima padaryti nuo \$6 iki \$12 į dieną ir daugiau, jei norėsi dirbti. Jei esi gabus, atsiųskite į mūsų ofisą. Agentūros superintendantas paaiškins, taipgi nurodys, kaip padaryti pinigų.

CHICAGO MUTUAL CASUALTY CO.,
431 So. Dearborn St.,
Rooms 911 — 912.

REIKALAUJAME AGENTU

Atliekame laiku tamsta gali užsidirbti po \$50.00 ir daugiau į savaitę. Užsiimamas smagus. Patyrimo agentavime nereikia.

220 S. State st., Ruimas 1422. Chicago

REIKIA operatorių, šiuviuvi baltų marškinų kotų ir kvartukų. Nuolatinis darbas. Atsiųskite.

D. FRIEDLANDER & CO.,
920 W. Randolph St.,
Kampus Sangamon St.

REIKIA DARBININKU

VYRU

Reikia --

Vyro patyrusio pardavojimui sub divisjon arba pagerinto Real Estate, kuris moka kalbėti lenkiškai, vokiškai ir čekiškai. Tokį pastatysime už vedėją ir tuojuo duosime apmokančius vyrus dirbti su juomi. Mes atidrome sub-division, kurią galima pardavot lenkam, vokiečiams ir čekams.

Tik pilnai atsakantis ir galis priduoti paliudijimus lai atsiųskite, kitokių nereikia. Matykite

W. A. BARTLETT,
General Sales Manager,
FREDRICK BARTLETT & CO.,
69 W. Washington St.,

REIKIA Darbininkų prie cukraus burokų.

Šeimynos su ukės patyrimu pageldajamos. Mokėsime po \$23.00 už akerį. Veltui namų renda ir parvežimas. Atsiųskite ofisą, 1234 West Van Buren St., Chicago, Ill., kasdien, išskiriant savaitdienį nuo 1 po pietų iki 8 val. vak. Atsiųskite, o patirsite viską, kas tik yra reikalinga.

Komitetas visų cukraus kompanijų.

Šeimynos gyvenančios netoli Detroit ar Clevelando rašykite arba kreipkitės prie Michigan Free Employment Bureau, 461 Larned St., West Detroit, Mich., arba Cleveland City Hall Free Employment Bureau, East 6th St. ir Lakeside Ave., Cleveland.

Mitingas cukrinių burokų auginimui darbininkų Iowa valst. įvyks savaitdienį, kovo 27 d., 1921, pas Al. Weber's, 1642 Orchard St., Chicago, Ill. Mitingas cukrinių burokų auginimui darbininkų Michigan Sugar Company, bus laikomas prie 1712 So. Loomis St., ir 1811 West Erie St., Chicago, Ill. ant 1:00 val. po pietų, Kovo 27 d., 1921.

Mitingas cukrinių burokų auginimui darbininkų County Sugar Company, tik už \$13,000, pusę reikia įmokėti "cash". Pardavimo priežastis — savininkas turi išvažiuoti į kitą miestą. Atsiųskite pas J. ZACKER, 3301 So. Halsted St.

REIKIA patyrusio siuvėjo prie vyriškų kostumeriškų darbo. Pastovi vieta.

ANT. SHIMKUS,
2507 W. 47 St.

Tel.: McKinley 4011.

REIKIA siuvėjų vyrų prie canvas beisterių, antrųjų beisterių, kalnierų dėjimo ir kriaučių ant rankų darbo. Mokesitis gėra, darbas ant visados.

ZUKAUSKAS TAILORING CO.
814 W. 33 St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI bučernė lietuvių apgyventoj vietoj. Atsiųskite.

2724 W. 18th St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI grosernė, galima atidaryti bučernę, visokių tautų apgyventoj vietoj. Pardavimo priežastis, važiuoju ant ukės kitą savaitę.

3302 W. 38th Pl.,
Kampus Spaulding Ave.

PARDAVIMUI

DIDELIS IŠPARDAVIMAS pakais aukelį: į paką eina sekančios materijos: lininiai, perkalai, abrusai priekos langams ir t.t. Šešių gatukų materijos apie 60 mastų. Vertė \$26, parduoda už \$15.80 pakas, prisijungiam pašta bile kur ant parkelavimus. Nepraleiskite šitos progos, o sutauysite pinigų. Ta materija yra reikalinga kiekvienoj stubo, Nesiuskiet pinigu nei viena centą, tik prisiuskit savo adresą reikalaudami pako ar dviejų materijos, o pinigais atiduosit tada, kaip aplaiksyt materiją.

S. F. JANCOS,
P. O. Box 640,
New Haven, Conn.

PARDAVIMUI pool room; parduosiu pigiai. Biznis išdirbtas per daug metų.

724 W. 35 St.

1 blokas nuo Halsted St.

PARDAVIMUI pirmos klesos saliuonas, geroj, visokių tautų apgyventoj vietoj. Biznis gerai eina. Pasiskubinkit, nes greitu laiku parduosiu. Pardavimo priežastis — einu kitan biznin.

W. J. C. S.

900 W. 21-st St. ir Canalport Ave.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė lietuvių ir lenkų apgyventoj kolonijoj. Savininkas išvažiuoja Europon.

1857 W. North Ave.

Tel. Humboldt 7964

PARDAVIMUI grosernė ir school supply krautuvė.

6000 So. Sangamon St.

PARDAVIMUI saliuonas, Bridgeport apielinkė. Šešių kambarių pagyvenimas ir svetainė.

3301 So. Morgan St.

Tel.: Yards 1506.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI Dodge Bros. touring automobilis, gerame stovyj, žema kaina.

S. MARTINKUS

3240 So. Halsted St.

PARDAVIMUI Ford-trokaš pigiai, plieninis, gerame stovyje.

J. EDELSON,

3529 So. Halsted St.

PARDAVIMUI Elgin 6 1920 automobilis. Eina 2,900 mylias; išrodo kaip naujas. Turiu greitai parduoti, nes apleidžiu miestą. Kaina \$1,175.00. Atsiųskite.

BENEDIKTAS JURGAITIS,

2310 W. 23rd St., Chicago.

PARDAVIMUI Automobilis, Oakland, kaip naujas, turi but parduotas į trumpą laiką, pigiai.

3423 South Racine Ave.

Tel. Boulevard 5424.

Mr. A. SCHULTZ.

PARDAVIMUI motorcycle Harley Davidson, 1918. Atrodo ir bėga kaip naujas. Taipgi side car's yra. Parduodu visai pigiai. Pardavimo priežastis — apleidžiu miestą.

3112 W. 39th Pl., 2-os lubos.

RAKANDAI

ATYDA!

PARDVIMUI stupos rakandai: 3 pakotos lovos, 2 pečiai, trečias gaso pejukas ir viskas kas tik gyvenime reikalinga, net ir gerą suvaramą mašiną. Parduosiu labai pigiai, nes 30 š. mėn. išvažiuoju Lietuvon. Kas pirks, tai ras 4 šviesius, erdvius kambarius. Meldžiu atsiųskite po 5 val. vakar; antras aukštas, užpakalyje.

ELENA KUZNEVIC,

1701 S. Ruble Str., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI penkių kambarių rakandai-furniture. Pardavimo priežastis — išvažiuojuame Lietuvon.

V. LAURINAITIS

3422 So. Lowe Ave, 3-os lubos.

NAMAI-ZEMĖ